

Digitalisering för efterfrågefleksibilitet

- Energiforsk, 23 september 2021

Therése Karlsson, analytiker, Energimarknadsinspektionen

Upplägg

- Samhällsekonomiska kostnader och nyttor
- Regleringens syfte
- Ei:s roll och arbete

Samhällsekonomiska kostnader och nyttor

- Ei R2021:06, Utvärdering av samhällsekonomiska kostnader och nyttor av smarta elnät
- Smarta elnäts funktionaliteter påverkar olika områden
 - Kostnader och nyttor i elsystemet
 - Produktion, överföring och distribution
 - Driftsäkerhet
 - Konkurrens och risk för marknadsmakt
 - Cybersäkerhet
 - Miljöeffekter såsom påverkan på klimatmål och energimål
 - Tillväxt

Rapporten i sammanfattning

- Smarta elnät är komplext att analysera
- Antagandena är avgörande för de kvantitativa analysresultaten
- Smarta elnät bidrar i olika tidsperspektiv
- Ett säkert elsystem till lägre kostnad
- Viktigt med korrekta incitament för samhällsekonomiskt effektiva beslut
- Både traditionella lösningar och flexibilitet behövs
- Framtidens utmaningar ökar behovet av samarbete för kvalificerade analyser

Elmarknadsregleringens syfte

- Elmarknadsdirektivet syftar till integrerade, konkurrensutsatta, konsumentorienterade, flexibla, rättvisa och transparenta elmarknader i unionen
- Direktivet innehåller grundläggande regler för hur unionens elsektor ska organiseras och fungera, särskilt regler om konsumentinflytande och konsumentskydd, öppet tillträde till den integrerade marknaden, tredje parts tillträde till överförings- och distributionsinfrastruktur, samt krav avseende åtskillnad och regler om oberoende för tillsynsmyndigheter i medlemsstaterna.
- Elnät utgör naturliga monopol

Ei roll och uppdrag

- Ei:s instruktion:
 - tillsyn enligt ellagen, fjärrvärmelagen och lagen om marknadsmissbruk vid handel med grossistenergiprodukter
 - tillsynsmyndighet för inre marknadsdirektiven för el och naturgas
 - följa och analysera utvecklingen på el-, naturgas- och fjärrvärmemarknaderna och föreslå ändringar i regelverk och andra åtgärder som främjar marknadernas funktion
 - verka för energieffektivitet och effektiv konkurrens, främja efterfrågefleksibilitet och bidra till att de energipolitiska målen uppnås
 - verka för att stärka kundernas ställning, möjliggöra aktiva valmöjligheter och främja energikonsumenteras rättigheter.

Ei:s strategi för flexibilitet i elsystemet

- Effektiva prissignaler
- Effektivt nätutnyttjande och effektiv nätutbyggnad
- Kundens bidrag till efterfrågefleksibilitet

Ur Ei:s handlingsplan för att lösa kapacitetsutmaningen

Ökad användning av flexibilitetstjänster för ett mer effektivt nätutnyttjande

Balanserade incitament för att använda flexibilitetstjänster och nät	Användningen av flexibilitetstjänster för att förbättra effektiviteten i nätverksamheten ska kunna påverka intäktsramen för nätföretaget	Implementering av elmarknadsdirektivet enligt lagförslag i rapport Ei R2020:02
	Att effektiviseringskravet som finns i den nuvarande elnätsregleringen ska omfatta samtliga kostnader som elnätsföretaget har, det vill säga både kapitalkostnader och löpande kostnader	Ei:s lagförslag (Ei PM 2020:01)
Utvecklingen av flexibilitetsmarknader	Ei ska varje år följa utvecklingen av marknadsbaserade mekanismer för omdirigering för att hantera överbelastning	Implementering av elmarknadsdirektivet enligt lagförslag i rapport Ei R2020:02
	Ei ska godkänna standardiserade specifikationer av flexibilitetstjänster och marknadsprodukter	
	Ei ska verka för nationellt integrerade flexibilitetsmarknader	Diskussioner inom ramen för EFFEKT-dialogen

Några ytterligare lästips med bäring på efterfrågeflex

- Ei R2020:02 Ren energi inom EU - Ett genomförande av fem rättsakter
- Ei R2020:06 Kapacitetsutmaningen i elnätet
- Ei R2018: Samhällsekonomiska analyser vid investeringar i stamnätet för el
- Ei PM2020:03 Lokaliseringssignaler i elnätstariffer – Förslag till lagändring
- Ei PM 2020:01 Ökade incitament för kostnadseffektiva lösningar i elnätsverksamhet – Förslag till lagändringar
- Ei R2021:03 Oberoende aggregatorer – Förslag till nya regler för att genomföra elmarknadsdirektivet

The background of the slide is a photograph of a misty landscape. In the foreground, there is a green field. In the middle ground, there are several high-voltage power lines and pylons stretching across the landscape. The background is hazy, suggesting a misty or foggy day. The sky is a pale blue.

Tack!

Therese.karlsson@ei.se